

LIETUVOS KURČIŲJŲ IR
NEPRIGIRDINČIŲJŲ
UGDymo CENTRAS

ĮTRAUKUSIS UGDYMAS: INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO RENGIMAS MOKINIAMS, TURINTIEMS KLAUSOS SUTRIKIMŲ.

Ką turėtų žinoti mokytojas, jei jo klasėje yra
vaikas su klausos sutrikimu

Daiva Burkauskienė

2021 02 18

Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, grupių nustatymo ir jų specialiųjų ugdymosi poreikių skirstymo į lygius tvarkos aprašas (2011)

LIETUVOS KURČIŲJŲ IR
NEPRIGIRDINČIŲJŲ
UGDymo CENTRAS

- 3.1.3. Klausos sutrikimą:
 - 3.1.3.1. nežymų klausos sutrikimą;
 - 3.1.3.2. vidutinį klausos sutrikimą;
 - 3.1.3.3. žymų klausos sutrikimą;
 - 3.1.3.4. labai žymų klausos sutrikimą;
 - 3.1.3.5. gilų klausos sutrikimą (kurtumas).
- 3.1.4. Kochlearinius implantus.

Nežymus neprigirdėjimas (26-40 dB)

- o Gali iškilti sunkumai suprasti silpną kalbėjimą iš atstumo.
- o Triukšmingoje aplinkoje, pvz., sporto salėje, rankdarbių klasėje, baseine ir pertraukų metu mažėja galimybės suprasti kitų kalbėjimą.
- o Gali būti kai kurie tarties trūkumai.
- o Turi būti parinkta tinkama sėdėjimo vieta klasėje pagal atstumą nuo mokytojo.
- o Gali naudotis individualiu klausos aparatu ir dėl to dažniausiai nebus didelių sunkumų mokyklinėse situacijose, ugdymo procese.

Vidutinis neprigirdėjimas (41-55 dB)

- Supranta įprastą pokalbį 1-2 m atstumu veida į veidą tarp kalbančiųjų.
- Kalbos ir kalbėjimo raida įtakojamas tik nežymiai.
- Gali būti ribotas žodžių rezervas ir kiti kalbos, tarties nesklandumai, trūkumai.
- Klasėje vaikas turi sėdėti kuo arčiau mokytojo.
- Dėmesys žodynui ir skaitymui, papildomos instrukcijos kalbai vystyti.
- Turimų kalbos, tarties įgūdžių išsaugojimas, pasitaikančių kalbos trūkumų taisymas.
- Turi naudotis individualiu kalbos aparatu.

Žymus neprigirdėjimas (65-70 dB)

- Supranta kalbėjimą 0,5-1 m atstumu.
- Nesupranta naujų žodžių, sąvokų tekste.
- Poreikis sėdėti arti garso šaltinio.
- Sunkumai suprasti ir kalbėtis grupėje.
- Gali būti ribotas žodžių rezervas ir nepilna kalba.
- Pasyvumo rizika klasėje.
- Kyla sunkumų suvokiant klausa naują tekstą.
- Taip pat reikės specialios pagalbos formuojant pagrindinius kalbos įgūdžius, žodyno plėtime, vartojime, skaityme, rašyme, gramatikoje ir kitur. Galimas kalbėjimas neišbaigtomis gramatinėmis struktūromis.
- Būtinai klausos aparatai.
- Tinkama sėdėjimo vieta klasėje, kur vaikas galėtų matyti kalbančiojo lūpas. Atsiranda psichologinė sutrikusios klausos vaiko įtampa bendraujant su girdinčiais, nes ne visa garsinė informacija tokiam vaikui yra pilnai pasiekama, dėl to kartais gali būti pasyvus ar agresyvus.

Labai žymus neprigirdėjimas (71-90 dB)

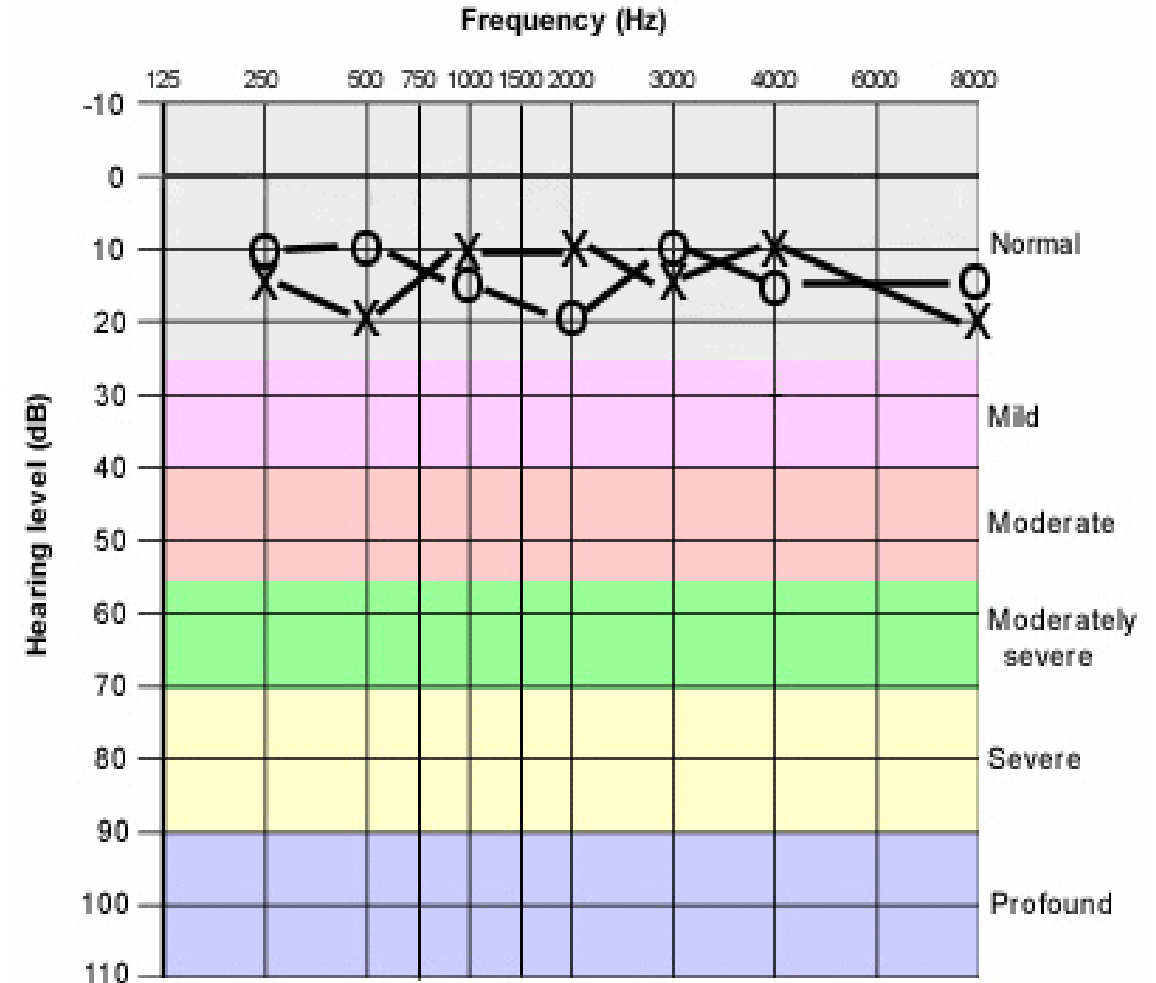
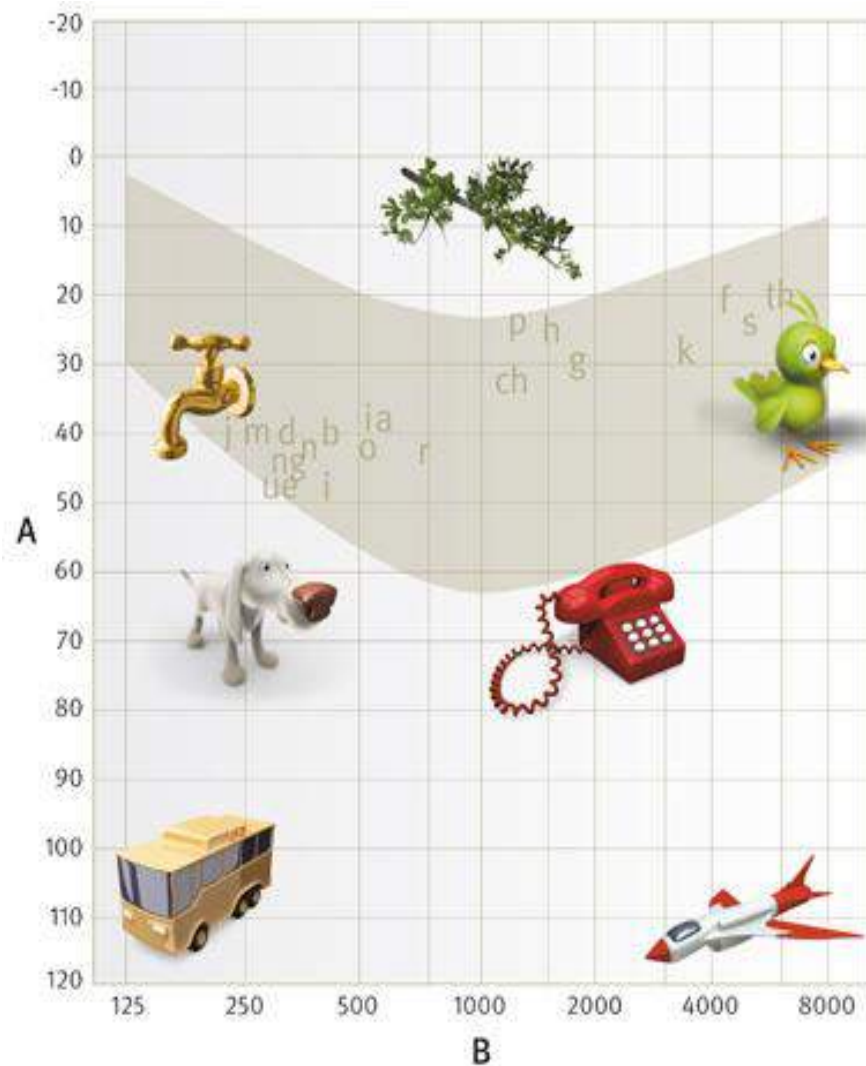
- Supranta kalbėjimą arti ausies.
- Reaguoja į vibracijas.
- Žodinė kalba vystosi nespontaniškai.
- Beniuansis garsų kūrimas.
- Naudojasi kūno kontaktu tam, kad atkreiptų dėmesį.
- Gali išskirti balsius, bet ne priebalsius.
- Būtinai individualus klausos aparatas.
- Specialūs užsiėmimai tarčiai, klausai lavinti.

Praktiškas kurtumas (daugiau kaip 91 dB)

- Reaguoja į kai kuriuos žemus ir visutinius garsus, jaučia prie pat ausies balsą, po ilgų mokymų gali skirti 3-4 balses ir suvokti kai kuriuos nekalbinius garsus.
- Būtinai tinkamai parinktas individualus klausos aparatas, kad vaikas galėtų skirti kai kuriuos žinomus jam garsus.
- Kalba savaime nesivysto.
- Bendraujant dominuojančią poziciją užims gestai ir gestų kalba.

Pagal tai, kokio stiprumo ir dažnio garsus girdime, nustatome neprigirdėjimo laipsnį

**Klausos aparatai sustiprina garsą -
kochleariniai implantai sukuria garsą.**

**Kochlearinis implantas tampa
naudingas tik tada, kai kochlearinio
implanto naudotojas išmoksta
klausytis.**

LIETUVOS KURČIŲJŲ IR
NEPRIGIRDINČIŲJŲ
UGDymo CENTRAS

**„Esmė ne tai ką girdi ausys, o tai ką
girdi smegenys”**

Carol Flesser

LIETUVOS KURČIŲJŲ IR
NEPRIGIRDINČIŲJŲ
UGDYMO CENTRAS

Perskaitykite

i _u_e_i_ _ie_u_o_e_ _y_ o_ _ei_o_ _i_ _i_ ai.

Lengviau? Kodėl?

D__g v__k__ v_s_r_s t__s__g g_tv_s_.

**Mokomąją medžiagą
būtina išdėstyti taip, kad
mokinys daug kartų galėtų
ją pakartoti įvairiose
situacijose.**

**Vaizdinės priemonės ne iliustruoja
mokomąją medžiagą, bet pirmiausia
atskleidžia jos turinį.**

- **Tėvai** yra pagrindinis ir svarbiausias pavyzdys ugdant vaiko žodinę kalbą.
- **Surdopedagogo / logopedo** pagalba **būtina**.

Vaikų, turinčių klausos sutrikimų, kalbos raida ir rezultatai yra individualūs ir priklauso nuo:

**LIETUVOS KURČIŲJŲ IR
NEPRIGIRDINČIŲJŲ
UGDYMO CENTRAS**

- teikiamos specialistų pagalbos,
- tėvų pagalbos vaikui,
- tėvų bendradarbiavimo su pedagogais ir specialistais,
- kitų problemų...

Iškritus vienai iš šių grandžių, ugdymas tampa mažiau efektyvus.

Švietimo pagalba

- Tarties, kalbos mokymo ir klausos lavinimo pratybos
- Konsultacijos mokytojams, švietimo pagalbos specialistams, tėvams
- Mokymai

LIETUVOS KURČIŲJŲ IR
NEPRIGIRDINČIŲJŲ
UGDymo CENTRAS

<http://www.deafcenter.lt/svietimo-pagalba/>

- Atmintinė tėvams
- Atmintinė mokytojams

Programos kurtiesiems ir neprigirdintiesiems

- **Pradinis ugdymas (lietuvių k., matematika, pasaulio pažinimas, LGK)**

<http://www.deafcenter.lt/wp-content/uploads/2015/04/pradinio-ugdymo-kurtiesiems-bendrosios-programos.pdf>

- **Pagrindinis ugdymas (lietuvių k., anglų k., LGK)**

<http://www.deafcenter.lt/wp-content/uploads/2015/04/Kalbos.pdf>

- Lietuvių kalba ir literatūra kurtiesiems ir neprigirdintiesiems 659 psl.
- Lietuvių gestų kalba 575 psl.
- Užsienio kalba (anglų) kurtiesiems ir neprigirdintiesiems 774 psl.
- **Vidurinis ugdymas (lietuvių k., anglų k., LGK)**

http://www.deafcenter.lt/wpcontent/uploads/2015/04/Kalbos_2_priedas.pdf

- Lietuvių kalba ir literatūra kurtiesiems ir neprigirdintiesiems 30 psl.
- Lietuvių gestų kalba 42 psl.
- Užsienio kalba (anglų) kurtiesiems ir neprigirdintiesiems 125 psl.

Metodinės rekomendacijos

<http://www.deafcenter.lt/skyriai/gimnazijos-skyrius/>

- [Lietuvių kalba kurtiesiems ir neprigirdintiesiems](#)
- [Lietuvių gestų kalba](#)
- [Modulis „Kurčiųjų kalbinio mąstymo ugdymas 11-12 klasei“](#)
- [Modulis „Praktinė gramatika 11-12 klasei“](#)
- [Modulis „Grožinio teksto analizės pagrindai 11-12 klasei“](#)
- [Modulis „Lyginame lietuvių ir gestų kalbas 11-12 klasei“](#)
- [Mokymo priemonės ir jų pritaikymas \(trumpalaikis planas\)](#)
- [Užduoties pavyzdys \(Balys Sruoga\)](#)

Mokymo priemonės kurtiesiems ir neprigirdintiesiems

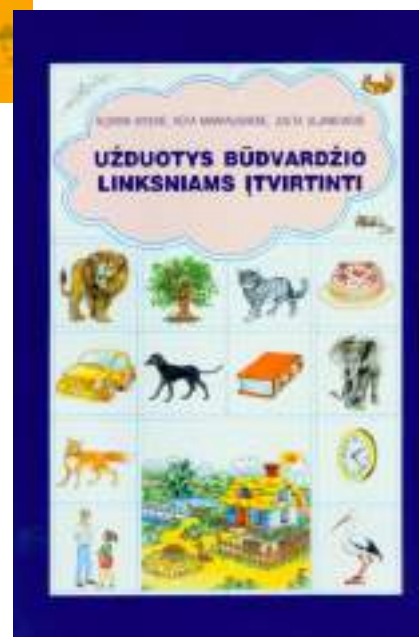

LIETUVOS KURČIŲJŲ IR
NEPRIGIRDINČIŲJŲ
UGDYMO CENTRAS

- **Spausdintos mokymo priemonės**
- Spausdintinės mokymo priemonės
- **Dvikalbės mokymo priemonės**
- Mokymo priemonės
Teminiai žodynėliai
Savarankiško mokymosi programos

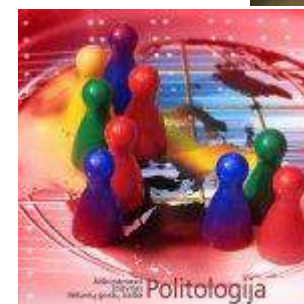
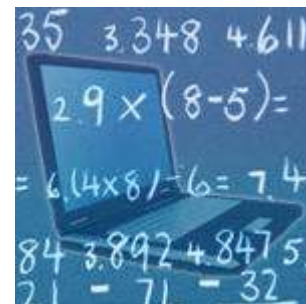

LIETUVOS KURČIŲJŲ IR
NEPRIGIRDINČIŲJŲ
UGDymo CENTRAS

LIETUVOS KURČIŲJŲ IR
NEPRIGIRDINČIŲJŲ
UGDYMO CENTRAS

Metodinių priemonių ir gestotytos skyrius. Ieva Stelmokienė tel. 8 677 70764

(Techninės) pagalbos priemonės

- **Vidinio ryšio (FM) sistema** – priemonė, sumažinanti triukšmą ir aidą bei pagerinanti asmenų, kurie naudojami klausos aparatais, kochleariniais implantais ar įsriegiamais kauliniais implantais, girdėjimo kokybę.
- **Klausos aparatai**
- **Kochleariniai implantai**
- **Kauliniai implantai**

LIETUVOS KURČIŲJŲ IR
NEPRIGIRDINČIŲJŲ
UGDYMO CENTRAS

www.deafecenter.lt

Filaretų g. 36, Vilnius

